

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-granskning

Granskningsdatum: **20180312--13**

Infektionskliniken SUS
Sektion Lund
Klinik

Lund
Ort

Erik Sandholm och Nils Kuylenstierna
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

STRUKTUR

A Verksamheten

Infektionskliniken vid Skånes universitetssjukhus SUS är uppdelad i en sektion i Lund och en sektion i Malmö. Bägge sektionerna har genomgått SPUR-inspektion vid ett och samma tillfälle. Resultaten redovisas i separata rapporter enligt överens-kommelse.

Verksamheten vid sektionen i Lund är allsidig. Slutenvården har 32 vårdplatser varav endast 27 för närvarande är tillgängliga p.g.a. sjuksköterskebrist. På vårdavdelningen finns möjlighet behandla med noninvasiv ventilaton. På mottagningen handläggs bl.a. tuberkulos, hepatit, hiv och primär immunbrist. Det finns en sprututbytesmottagning. ST-läkarna har även en 3-6 månaders kompletterande tjänstgöring vid sektionen i Malmö och är då bl.a. placerade på den avdelning som har respiratorvård.

Det finns detaljerade och uppdaterade riktlinjer inom Region Skåne som reglerar hur ST ska genomföras och utvärderas. Sektionen följer dessa riktlinjer.

ST-utbildningen uppfyller målbeskrivningens krav på patientsammansättning och sjukdomspanorama.

Sektionen har egen primärjournslinje med sjukhusbunden jour dygnet runt. Infektionsklinikkens akutmottagning är öppen kl 08-24 måndag - fredag.

En jämställdhetsplan finns på sjukhuset.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga huvudansvariga ST-handledare och studierektor är specialistkompetenta i infektionssjukdomar och har genomgått handledarutbildning, en del dock inte i närtid. Uppdatering av denna utbildning pågår för äldre specialister.

På sektionen arbetar 19 infektionsspecialister och 8 ST-läkare.

Verksamhetschefen och sektionschefen är bägge infektionsläkare.

Antalet specialistläkare är tillräckligt stort för att alla ST-läkare ska få en bra handledning i det kliniska arbetet.

Detaljerade riktlinjer för hur handledning av ST-läkare ska gå till finns framtagna på regionnivå. Sektionen har inget eget dokument för detta.

För studierektorn finns en beskrivning gällande arbetsuppgifter framtagna på regionnivå som sektionen följer. Det finns inte någon personlig uppdragsbeskrivning som preciserar arbetsuppgifter eller tid för uppdraget. Studierektorn bedöms ha för lite kontinuerlig tid avsatt för de i uppdraget angivna arbetsuppgifterna.

Det finns för närvarande inte regelbundna träffar för ST-handledarna.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

C Lokaler och utrustning

Sektionens lokaler är slitna och ålderstigna. Ventilationen fungerar enligt uppgift inte tillfredställande. Det finns en trångboddhet och ST-läkarnas arbetsrum är placerade i källarplanet. Avståndet är långt till akutmottagning och intensivvård.

Utrustning för diagnostik, utredning och behandling är adekvat. Det finns ett tropiklaboratorium på sektionen.

Samtliga ST-läkare har fast arbetsplats och egen dator och har därmed tillräcklig möjlighet att arbeta ostört.

Sektionen har tillgång till adekvat bibliotekstjänst på sjukhuset och det finns elektronisk tillgång till relevanta tidskrifter, läroböcker och databaser.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Samtliga ST-läkare har ett individuellt utbildningsprogram som i varierande grad överensstämmer med kraven i målbeskrivningen. Hos de flesta följs utbildningsprogrammen upp regelbundet och revideras i samband med handledarsamtal men inte hos alla.

Studierektor är delaktig i upprättande av utbildningsprogram.

Alla har ett kontrakt som reglerar ST-läkarens och arbetsgivarens gemensamma åtagande.

Jourtjänstgöringen är tillräckligt omfattande för att målbeskrivningens krav ska kunna uppfyllas men upplevs av några ST-läkare periodvis ha varit betungande.

ST-läkarna får god träning i omhändertagande av svårt sjuka infektionspatienter. Vid sepsislarm tillkallas infektions- och medicinjourer.

Studierektor utgör ett betydelsefullt stöd till verksamhetschef, sektionschef, handledare och ST-läkare i utvecklandet av fungerande rutiner i ST-läkarutbildningen på sektionen.

Studierektor tar del av handledares och sektionschefs bedömning av ST-läkarna

Ett bra introduktionsprogram finns för nyanställda läkare.

Enstaka ST-läkare har i enkäten uppgivit hinder i att uppnå sina utbildningsmål pga sin bakgrund. I en intervju angavs kön som orsak till att man inte arbetade på lika villkor.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☒
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

E Handledning och uppföljning

Alla ST-läkare har en huvudansvarig handledare på sektionen och handledare under samtliga sidutbildningar. Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet. Handledningen är inte schemalagd. Antalet handledningstillfällen sker för vissa fler än sex gånger per år och för andra alltför sällan, ibland bara någon gång per år. I vissa fall saknar handledningssamtalen struktur och i dessa fall görs ingen fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivning och utbildningsprogram.

De flesta ST-läkare dokumenterar handledningen, men inte alla. Ett dokument benämnt "Årlig rapport för ST-läkare" finns som stöd där ST-läkaren kan dokumentera handledarsamtal, bedömningar, teoretisk utbildning m.m.

Denna används sannolikt inte av alla.

ST-läkarens kompetensutveckling bedöms även vid specialistkollegium, vilket varje ST-läkare genomgår vid minst två tillfällen under sin utbildning. Alla gör det diagnostiska provet varje år och i de flesta fall rättar handledare och ST-läkare tillsammans provet som en del av handledningen. Bedömningsinstrument finns tillgängliga på Region Skånes intranät och används i viss utsträckning, oftast på ST-läkarens eget initiativ.

Fortlöpande bedömning av ST-läkarens professionella utveckling görs också mer informellt i samband med klinisk tjänstgöring.

Återkoppling av ST-läkarens kliniska arbete sker i varierande omfattning, för vissa alltför sällan.

Sektionschefen har årliga utvecklingssamtal där även kompetensutvecklingen följs upp.

Utbildningsklimatet är utvecklande med diskussioner på hög teoretisk nivå.

Huvudhandledaren följer upp sidutbildningen vid handledarsamtal. ST-läkarens huvudhandledare är vanligen inte i kontakt med den handledare som utsetts för sidutbildningen.

Legitimerade läkare som tjänstgör på sektionen erhåller handledning.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☒
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

F Teoretisk utbildning

Extern utbildning planeras till viss del in i ST-läkarnas utbildningsprogram i samråd med studierektor och huvudhandledare.

Alla deltar i obligatoriska regionala kurser riktade till ST-läkare (delmål a och b)
Alla går 5-6 SK-kurser. ST-regiondag genomförs en gång per år. Endast två ST-läkare har under senare år deltagit i SILFS utbildningsaktiviteter.
Mycket ansvar läggs på ST-läkaren att själv anmäla sig till lämpliga externa utbildningar.

ST-läkarna deltar i klinikens frekventa utbildningsaktiviteter för samtliga läkare men får sällan själva tillfälle att referera från utbildningar eller utföra falldragningar.
Artikelgranskning förekommer en gång/månad

Lunchmöten planeras av ST-läkare en gång varannan vecka. Föreläsningarna utförs i allmänhet av egna specialister eller externa föreläsare.

Temahalvdagar två ggr per termin för ST-läkare påbörjas från och med i vår i samarbete med sektionen i Malmö.

ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i utbildningsprogrammet om detta finns angivet.
Självstudier är inte inlagt i schemat. ST-läkaren får själv avboka mottagningstid en gång/månad för att bereda tid för självstudier

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Alla ST-läkare går en utbildning för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt förhållningsätt.

Flera av ST-läkarna har disputerat före eller under sin ST-tjänstgöring. De övriga ST-läkarna får tillräckligt med schemalagd tid för att genomföra det vetenskapliga arbetet. Arbetet redovisas på gemensamt läkarmöte på kliniken och ibland på andra möten. Disputerade läkare på sektionen fungerar som vetenskapliga handledare.

Forskningsmöjligheterna är mycket goda.

Samtliga ST-läkare har genomfört eller planerar genomföra ett kvalitets- och patientsäkerhetsarbete. Förslag på kvalitetsarbeten tas fram av sektionsledningen. Kvalitetsarbeten planeras redovisas på gemensamt läkarmöte.

Sektionen har publicerat forskningsprojekt de senaste två åren och presenterat dessa på vetenskapliga möten.

Vetenskapliga artiklar granskas kritiskt vid ett morgonmöte per månad.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkarna ges möjlighet att utveckla sin kommunikativa kompetens, muntligt och skriftligt vid rondgående och mottagning och i samband med undervisning av läkarstudenter. Man föreläser även för egen avdelnings/mottagningspersonal. Ibland får ST-läkare även presentera fall på morgonmöte.

En gång per månad ges tillfälle att referera artikel, ofta av ST-läkare. I samband med randutbildningar har ST-läkare ombetts att föreläsa för kollegor i infektionsämnen och får då träna kommunikativ kompetens. Sällan ges ST-läkarna möjlighet föreläsa för den egna läkargruppen.

Ledarskapsförmågan tränas i samband med ledning av vårdteam.

ST-läkarna upplever i varierande grad att de får strukturerad och spontan återkoppling på ledarskapsförmåga och kommunikativ kompetens i det vardagliga arbetet och vid undervisning.

ST-läkarna deltar i av huvudmannen arrangerade utbildningar i kommunikativ kompetens, handledning och ledarskap.

Ledarskaps-ST finns för speciellt intresserade.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐

- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

Styrkor

- Utmärkta riktlinjer i regionen för hur ST ska genomföras
- Infektionssektionens i Lund ledning och studierektor har ST-utbildningen som en prioriterad uppgift och stort intresse finns att utveckla denna.
- Allsidig verksamhet som ger goda förutsättningar att uppfylla målbeskrivningen
- Alla ST-läkare har egen arbetsplats med egen dator
- Bra introduktionsprogram för nyanställda läkare
- Inskolning i mottagningsarbete
- Goda möjligheter att lära sig ta hand om svårt sjuka infektionspatienter via jour, sepsisalarm, och genom tjänstgöring på infektions IVA-avdelning i Malmö
- Utvecklande akademisk miljö
- Specialistkollegium regelbundet
- Den teoretiska utbildningen internt är väl tillgodosedd med föreläsningar regelbundet för ST-läkare, falldragningar, artikelgranskning.
- God handledning i det dagliga kliniska arbetet
- Många disputerade läkare som kan handleda i vetenskapligt arbete och forskning
- Handledning av läkarstudenter ger träning i pedagogiskt tänkande

Svagheter

- För lite kontinuerlig tid avsatt för studierektors uppdrag och ingen på kliniken framtagna uppdragsbeskrivning som bl a preciserar tid för studierektorsarbetet
- Inga träffar för handledare för att diskutera handledningens upplägg
- Omoderna lokaler
- För somliga ST-läkare handledarsamtal alltför sällan och ostrukturerat och dokumenteras inte alltid
- Pressat schema för ST-läkare vilket gör det svårt få tid för handledarsamtal och lästid
- Otillräcklig feedback i vardagsarbetet
- Otillräckligt feedback gällande ledarskap, pedagogisk förmåga, vetenskapligt arbete och kvalitetsarbete
- För lite träning i remisshantering som ett utbildningsmoment under ST

Förbättringspotential

- Mer tid för studierektor att utföra sitt uppdrag
- Anställ fler underläkare, antingen egna ST eller randande läkare för att minska arbetsbelastning och därmed underlätta möjligheten till bl a mer lästid

- Se till att alla handledare har aktuell handledarutbildning för att få bättre samsyn hur handledning ska bedrivas
- Ha mer strukturerade handledarsamtal, tillräckligt ofta för alla ST-läkare, med genomgång av målbeskrivning, årlig revision av utbildningsplan, genomgång av diagnostiskt prov och uppdatering av extern utbildning mm.
- Inför handledarträffar 1-2 ggr per år för att diskutera upplägg av handledning
- Gör ST-läkarna delaktiga i remisshantering som ett utbildningsmoment.
- Låt ST-läkarna få större utrymme att föreläsa för läkare på den egna kliniken för pedagogisk träning.
- Mer användning av kända metoder för utvärdering av ST-läkarna (Rondmall, Sit in, 360° mm)
- Se till att alla fyller i "Årlig rapport för ST-läkare" som lämnas till studierektor för sammanställning till verksamhetschef
- Inskola i konsultverksamhet i slutet på ST
- Uppmuntra alla ST-läkare att gå SILF:s ST-utbildningar 1-2 ggr under ST